

13.9.2024

Viite: Talousvaliokunta 18.9.2024 / HE 77/2024 vp / Lausuntopyyntö

Asia: HE 77/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Ympäristöministeriö kiittää mahdollisuudesta esittää lausuntonsa hallituksen esityksestä.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen (EU) 2023/2631 täytäntöönpanoa koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavan Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua laki. EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetusta on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Siinä annetaan vapaaehtoiset standardit joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille ja raportointimallit. Lisäksi siinä määritellään joukkolainojen arvioinnin ja valvonnan järjestämistä. Asetus ei velvoita laskemaan liikkeelle vihreitä joukkolainoja, mutta sen myötä eurooppalaisena vihreänä joukkolainana markkinoitavan arvopaperin tulee noudattaa asetuksessa annettuja varojen kohdentamista ja tiedonantoa koskevia vaatimuksia.

Asetus edellyttää jäsenmaita toimeenpanemaan kansalliseen lainsäädäntöön vihreitä joukkolainoja koskevat valvonta- ja seuraamusvaltuudet toimivaltaisille viranomaisille. Hallituksen esitys sisältää toimeenpanon edellyttämät muutokset Fiva-lakiin ja arvopaperimarkkinalakiin ja rahoitusvälineiden kaupankäynnistä annettuun lakiin. Finanssivalvonnalle annettaisiin toimivaltuudet valvoa EU:n vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijoiden velvollisuuksien noudattamista ja määrätä seuraamuksia niiden rikkomisesta. Arvopaperimarkkinalakiin ja lakiin kaupankäynnistä rahoitusvälineillä tehtävillä vastaavilla muutoksilla säädettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksista koskien muuan muassa eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista sekä kaupankäynnin kohteeksi ottamista.

Esitys pitää sisällään ehdotuksen asetuksen kanssa yhdenmukaisista vaatimuksista eikä siinä esitetä kansallisesti säädettäväksi EU-asetuksessa edellytetyjä pidemmälle meneviä valtuuksia.

Ympäristöministeriö kannattaa hallituksen esitystä. Hallituksen esityksen lausuntokierroksella ympäristöministeriöllä ei ollut huomautettavaa pykäläehdotuksiin.

Ympäristöministeriö on osallistunut EU:n kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman aloitteiden valmisteluun oman hallinnonalansa puolesta ja seuraa kestävän rahoituksen hankkeiden etenemistä muun muassa osallistumalla EU:n kestävän rahoituksen jäsenmaiden asiantuntijaryhmän (MSEG) kokouksiin. Vihreillä joukkolainoilla on tärkeä rooli vihreän siirtymän rahoituksessa. Rahoitusala ja yritykset ovat ilmasto- ja muiden kestävyystavoitteiden saavuttamisen kannalta erittäin tärkeässä asemassa. Yksityisen rahoituksen kanavoituminen kestävyystavoitteiden mukaisiin investointeihin on välttämätöntä investointi- ja rahoitustarpeiden mittaluokan sekä tavoitteiden kiireellisyyden takia.

Erilaisten vihreiden joukkolainojen ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitujen joukkolainojen suosio on kasvanut viime vuosina sekä liikkeeseenlaskijoiden että sijoittajien keskuudessa. Vihreitä joukkolainoja on laskettu liikkeelle käyttäen erilaisia kriteerejä, jolloin niiden vaikuttavuus ympäristötavoitteiden näkökulmasta

on voinut vaihdella. EU-asetuksen mukainen joukkolainojen varojen käyttöä koskeva viitekehys ja tiedonantovelvollisuudet parantavat vertailtavuutta ja läpinäkyvyyttä markkinoilla, mikä edistää rahoituksen kanavoitumista vaikuttavasti ympäristön kannalta kestäviin kohteisiin. Valvontakehikko parantaa luottamusta markkinoilla ja vähentää viherpesun riskiä.

Vihreiden joukkolainojen sisältöä määrittävät vaatimukset on annettu asetuksella, ja ne kytkeytyvät kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmään taksonomiaan. Kun joukkolainoilla hankitut varat sijoitetaan taksonomian mukaisiin kohteisiin, niillä edistetään ainakin yhtä ympäristötavoitetta eikä aiheuteta merkittävää haitta muiden viiden ympäristötavoitteen saavuttamiselle. Taksonomian tarkoitus on helpottaa kestävien kohteiden tunnistamista ja edistää investointien suuntaamista EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukaisiin tavoitteisiin. Asetus sallii, että 15 % varoista voisi olla sijoitettu muihin kuin taksonomian mukaisiin kohteisiin. Eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeellelaskijan velvollisuutena on julkaista tietokooste, kohdentamisraportteja sekä vaikutusraportti, joista kahteen ensin mainittuun liittyy ulkopuolisen arvioinnin velvoite ja joiden perusteella sijoittajat saavat tietoa varojen kohdentumisesta.

Ympäristöministeriö yhtyy siten hallituksen esityksessä esitettyyn näkemykseen, että vihreitä joukkolainoja koskevalla sääntelyllä voi olla myönteisiä vaikutuksista ilmastoon ja ympäristöön, ja pyrkii osaltaan vaikuttamaan kehitykseen myös jatkossa.

Lisätietoja:

Eeva Alho

Johtava asiantuntija

Ympäristöministeriö

puh. 0295250011